

Національна академія педагогічних наук України
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського
Відділ науково-методичної, соціокультурної
та міжнародної діяльності

Бібліотека:

погляди, події, акценти

огляд інформаційних ресурсів

#працюємо_для_перемоги

**Вип. 1 (3)
(січень – червень 2023)**

Київ, 2023

Законодавча і нормативна база діяльності бібліотек в Україні

Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027) : Закон України від 23 лют. 2023 р. № 2926-IX // Офіц. вісн. України. – 2023. – № 33. – Ст. 1752. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2926-20#Text>.

Про відміну на всій території України карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Каб. Міністрів України від 27 черв. 2023 р. № 651 // Офіц. вісн. України. – 2023. – № 63. – Ст. 3597. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-2023-%D0%BF#Text>.

Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану : постанова Каб. Міністрів України від 19 трав. 2023 р. № 523 // Офіц. вісн. України. – 2023. – № 54. – Ст. 3028. – Дод.: Зміни, що вносяться до Порядку... . – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-2023-%D0%BF#Text>.

У кількох абзацах речення доповнені словами «придбання книг та періодичних видань для поповнення фондів бібліотек».

Про затвердження плану заходів на 2023–2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року : розпорядж. Каб. Міністрів України від 25 квіт. 2023 р. № 372-р // Офіц. вісн. України. – 2023. – № 46. – Ст. 2500. – Дод.: План заходів... ; Показники результативності на 2023–2024 роки з реалізації Національної стратегії... . – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372-2023-%D1%80#Text>.

Про схвалення Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» та затвердження операційного плану її реалізації на 2023–2025 роки : розпорядж Каб. Міністрів України від 3 берез. 2023 р. № 190-р // Офіц. вісн. України. – 2023. – № 28. – Ст. 1574. – Дод.: Стратегія... ; Операційний план... . – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/190-2023-%D1%80#Text>.

Про обсяги фінансування фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, виконавцями яких є заклади вищої освіти та наукові установи, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України, та фінансової підтримки наукових об'єктів, що становлять національне надбання, на 2023 рік за КПКВК 2201040 [Електронний ресурс] : наказ М-ва освіти і науки України від 11 січ. 2023 р. № 20 // Верховна Рада України : Законодавство України : [вебпортал]. – Електронні дані і програми. – [Київ], 2023. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0020729-23#Text>, вільний (дата звернення: 16.09.2023). – Назва з екрана.

Обсяги фінансування фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, виконавцями яких є бібліотеки, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України, на 2023 рік:

Державна науково-технічна бібліотека - 4938,700 тис.грн.

Фонд рукописних, стародрукованих та рідкісних книг Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка, договір № Н/ 98-2009 від 20.04.2015 - 110000,0 тис.грн.

Фонд стародруків, рідкісних видань і рукописів Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, договір № Н/7-2005 від 23.04.2015 - 30000,0 тис.грн.

Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, договір Н/103-2014 від 11.02.2015 - 150000,0 тис.грн.

Фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонд "Буковинензія" Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, договір № Н/74-2003 від 22.05.2015 - 30000,0 тис.грн

Фонд стародрукованих, рідкісних та цінних книжкових зібрань Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка, договір № Н/141 від 23.12.2021 - 150000,0 тис. грн.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Законодавство України

Електронний кабінет

Попередня версія

[Картка](#) [Файли](#) [Історія](#) [Зв'язки](#) [Публікації](#) [Текст для друку](#)

[УКР](#) [ENG](#)

Пошук

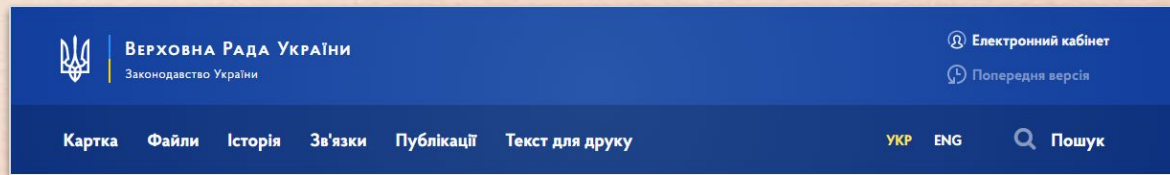
Про затвердження критеріїв визначення підприємств, установ та організацій, які мають важливе значення для галузей національної економіки в сфері культури та інформаційній сфері : наказ М-ва культури та інформ. політики України від 10 берез. 2023 р. № 106 // Офіц. вісн. України. – 2023. – № 36. – Ст. 1957. – Дод.: Критерії... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-23#Text>.

Серед критеріїв визначення підприємств, установ та організацій, які мають важливе значення для галузей національної економіки в сфері культури та інформаційній сфері, – підприємства, установи та організації, що формують та зберігають державну частину Музейного фонду України, Державний бібліотечний фонд України та/або Національний архівний фонд України; здійснення підприємствами, установами та організаціями, що провадять діяльність у сфері культури, науково-методичного та/або методичного забезпечення установ, підприємств, організацій сфери культури по всій території України; забезпечення підприємствами, установами та організаціями, що провадять діяльність у сфері культури, відповідно до законодавства у сфері книговидавничої справи в Україні підтримки книговидавничої справи, розвиток мереж розповсюдження вітчизняної видавничої продукції та формування єдиного книжкового ринку в Україні, зокрема шляхом реалізації механізмів надання грантів та державних субсидій суб'єктам господарювання у видавничій сфері, забезпечення підготовки, видання та доставки книжкових видань.

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи закладів культури на підконтрольній Україні території з урахуванням безпеки відвідувачів [Електронний ресурс] : наказ М-ва культури та інформ. політики України від 28 черв. 2023 р. № 349 // Верховна Рада України : Законодавство України : [вебпортал]. – Електронні дані і програми. – [Київ], 2023. – Дод.: Методичні рекомендації... – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0349921-23#Text>, вільний (дата звернення: 1.10.23). – Назва з екрана.

Про затвердження Порядку організації та проведення мистецьких конкурсів культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на підтримку книговидавничої справи та промоції читання : наказ М-ва культури та інформ. політики України від 23 берез. 2023 р. № 139 // Офіц. вісн. України. – 2023. – № 46. – Ст. 2524. – Дод.: Порядок... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0752-23#Text>.

Про затвердження форм звітності про діяльність публічних та спеціальних бібліотек, а також інструкцій щодо їх заповнення : наказ М-ва культури та інформ. політики України від 28 листоп. 2023 р. № 463 // Офіц. вісн. України – 2023. – № 13. – Ст. 842. – Додаток: Інструкція щодо заповнення форми звітності № 6-НК (річна) «Звіт про діяльність публічної бібліотеки». – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-23?fbclid=IwAR1KaIfbUSOQ7dJ3fHfY3x8YObbUMBhYpYItk-c6HLxFJzIvZdvyzVOCP9c#Text>.

Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027) // Офіц. вісн. України. – 2023. – № 33. – Ст. 1752. – Доступно також: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-22#n2.

Нові акти законодавства: що необхідно знати бібліотекарям // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 40–41.

Про новий Закон України «Про авторське право і суміжні права» та Закон України «Про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу сліпих, осіб з порушеннями зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів».

Бібліотеки: аспекти діяльності

Арсенко, А. Американські публічні бібліотеки у жорнах неолібералізму та неофашизму / Анатолій Арсенко // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 5. – С. 23–28. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/282973>.

У статті досліджено становлення та розвиток публічних бібліотек (ПБ), а також їхню роль як соціального інституту в освітньому та культурному житті США. Особливу увагу приділено сучасним атакам неолібералізму та неофашизму на соціальну організацію ПБ через дезінвестування та цензурування. Метою цього наступу є приватизація ПБ та посилення контролю над їхнім функціонуванням і формуванням книжкових фондів.

Бересток, Т. До історії створення Київського туберкульозного інституту і наукової бібліотеки як важливого підрозділу науково-дослідної установи / Тамара Бересток, Неллі Чумак, Людмила Кадькаленко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 45–51. – Бібліогр.: 7 назв.

Бойко, О. Бібліотеки Збаражчини: активна діяльність задля розвитку громади / Оксана Бойко // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 21–24.

У статті висвітлено діяльність Публічної бібліотеки Збаразької міської ради щодо інформаційного забезпечення та соціально-психологічної підтримки жителів громади і внутрішньо переміщених осіб.

Бондарчук, Я. Погляд на тенденції, що формують майбутнє українських бібліотек: контраверсійні роздуми / Ярослава Бондарчук // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 2–3.

Про функціональні зміни в роботі бібліотек, що відбулися з 2020 року.

Верещак, Т. Вінницькі бібліотеки як центри підтримки громади / Тетяна Верещак // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 15–17.

У статті йдеться про пункти підтримки для мешканців м. Вінниці, що функціонують у Центральній міській бібліотеці імені Івана Бевза та вінницьких міських бібліотеках-філіях.

Малішевська, Н. Національна наукова медична бібліотека України: на шляху до інклюзивного суспільства / Наталія Малішевська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 41–42.

Бібліотека, як соціальний інститут, може і повинна сприяти вихованню морально-етичних цінностей та розвитку демократії. В цій статті представлено один з аспектів роботи бібліотеки, а саме участь у заходах із розвитку соціальної інклюзивності суспільства (із досвіду Національної наукової медичної бібліотеки України).

Мацей, О. Стратегічна візія Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету: від ідеї до втілення (до 60-річчя з дня заснування книгозбірні) / Оксана Мацей, Світлана Молчанова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 57–59.

Сербін, О. Публічні бібліотеки в Україні: сьогодні і завтра [Електронний ресурс] / Олег Сербін // Бібліотека : бюл. Укр. бібл. асоц. / Укр. бібл. асоц. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 1–2. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/documents/5095/UBA_bulleten1\(2023\).pdf](https://ula.org.ua/images/documents/5095/UBA_bulleten1(2023).pdf), вільний (дата звернення: 11.08.23). – Назва з екрана.

Стратегія розвитку Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (2022–2025) // Бібл. вісн. – 2023. – № 2. – С. 3–6. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2023_2_3.

Діяльність бібліотек в умовах воєнного стану

Амельченко, Ю. Бібліотеки Одещини: адаптація до потреб воєнного часу / Юліана Амельченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 2–4.

Березівська, Л. Д. Працюємо для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2023 [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Романова Ганна Миколаївна // Вісн. Нац. акад. пед. наук України. – Електрон. дані. – 2023. – Т. 5, № 1. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/372>, вільний (дата звернення: 18.10.2023). – Назва з екрана.

Василенко, Ю. Діяльність бібліотеки в сучасних реаліях: досвід Донецької обласної бібліотеки для дітей / Юлія Василенко // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 1 (85). – С. 54–61. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1T46IisAbKffJdIyLcS4bM3AcBLq-TaGB/view>.

Попри важкі воєнні часи, переживши два надскладні переїзди, пройшовши крізь маріупольське пекло, подолавши неймовірні страхи та труднощі, колектив Донецької обласної бібліотеки для дітей, хоча й у віртуальному форматі, проте працює, творить, розробляє і втілює в життя нові проєкти, мріє та впевнено крокує до Перемоги.

Василенко, Ю. Донецька обласна бібліотека для дітей: втрати, здобутки, бачення майбутнього / Юлія Василенко // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 12–15.

Гончаренко, О. Шкільні бібліотеки значимі для української освіти та культури [Електронний ресурс] : [діяльність шк. б-к в умовах воєнного часу] / Олена Гончаренко, Оксана Матвійчук // БібліоТека : бюл. Укр. бібл. асоц. / Укр. бібл. асоц. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 3–4. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/documents/5095/UBA_bulleten1\(2023\).pdf](https://ula.org.ua/images/documents/5095/UBA_bulleten1(2023).pdf), вільний (дата звернення: 11.08.23). – Назва з екрана.

Гордієнко, А. Бібліотеки для дітей України – тримаємо стрій [Електронний ресурс] / Алла Гордієнко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 3–5. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134#page/3/mode/1up>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Дейнека, Я. Особливості діяльності бібліотек Сполучених Штатів Америки в період світових воєн. Пропаганда і цензура в бібліотечній системі США у воєнний час / Ярослав Дейнека // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 206–217. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_16.

Животовська, В. Нові виклики у діяльності бібліотечних закладів Кіровоградщини під час війни / Валентина Животовська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 7–8.

Здановська, В. Публічні бібліотеки у воєнному 2022 році / Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 6–9.

У статті репрезентовано результати дослідження «Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії», проведеного Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого, висвітлено певні тенденції та наслідки воєнних дій для мережі публічних бібліотек.

Іваненко, С. Особливості роботи бібліотеки Інституту електрозварювання імені Є. О. Патона Національної академії наук України в умовах воєнного стану / Світлана Іваненко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 9–12.

Іванова, І. Трансформація діяльності публічних бібліотек Києва під час війни: досвід, аналіз, виклики : [2022 р.] / Інна Іванова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 4–6.

Кавун, Н. Бібліотека – територія можливостей [Електронний ресурс] / Наталія Кавун // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 27–30. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134#page/26/mode/1up>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Про діяльність Централізованої міської бібліотечної системи для дітей м. Одеси під час воєнного стану.

Косій, А. Бібліотеки Снігурівщини: втрати і нові горизонти / Аліса Косій // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 9–11.

Кошарна, В. О. Виклики часу: діяльність шкільної бібліотеки в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] : [із досвіду роботи б-ки Запоріз. гімназії № 12 Запоріз. міськради] / Кошарна Вікторія Олександрівна // Позашкілля Запоріжжя : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 17. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1SJ1f36A6jU6ELM4cheLQl_xrPY19cHRq/view, вільний (дата звернення: 9.08.2023). – Назва з екрана.

Позашкілля Запоріжжя

Лисюк, Ю. Мандрівна бібліотека, або Як виглядає рятувальне коло для Луганської обласної бібліотеки / Юлія Лисюк // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 1 (85). – С. 65–69. – Доступно також:

<https://drive.google.com/file/d/1T46IisAbKffjdIyLcS4bM3AcBLq-TaGB/view>.

Через війну друга евакуація – і працівники Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки опинилися хто де. Та проєкт «Мандрівна бібліотека» дав змогу бібліотекарям-переселенцям залишитися на плаву і з місць їхнього тимчасового перебування продовжити популяризацію української книги й надавати бібліотечні послуги своїм користувачам. Бібліотека живе і не втрачає надії повернутися до рідного Луганська.

Макарова, О. І. Важлива роль бібліотеки у воєнний час: минуле та сучасне / Макарова Олена Ігорівна // Бібл. Меркурій. – 2023. – Вип. 1. – С. 145–154. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/280030/277420>.

У статті досліджуються можливі шляхи діяльності бібліотек і їх працівників під час воєнних дій, проведення спеціальних заходів, направлених на збереження фондів під час воєнних дій. Особливу увагу зосереджено на розгляді діяльності Американської бібліотечної асоціації та її Бібліотечної військової служби, як однієї з найважливіших інституцій, що зосереджувалася на допомозі бібліотекам і солдатам у воєнний час.

Руйнування бібліотек Чернігівщини під час окупації та їх відновлення в умовах воєнного часу / матеріал підгот. Катерина Райхіль // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 9–11.

Сватула, Т. Бібліотеки Херсонщини під час окупації: нотатки під обстрілами / Тетяна Сватула // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 6–9.

Сербін, О. Бібліотеки в умовах реальної безумовності: практичні рефлексії у підсумках тривалості процесу / Олег Сербін // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 4–6.

У статті репрезентовано результати 4 етапу дослідження «Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії», яке з 2022 р. проводить Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. Зосереджено увагу на стані будівель бібліотек; ситуації з кадрами; висвітлено діяльність неурядових організацій, видавництв, благодійних фондів, акціонерних товариств і окремих українців щодо надання постраждалим від дій окупантів бібліотекам допомоги в поновленні їх фондів; представлено проміжні результати реалізації проекту «Бібліотека українського воїна».

Сташко, Л. Герої без зброї, або Рік незламності у дитячих бібліотеках Львівщини [Електронний ресурс] / Любов Сташко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 26–28. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Content/pdf/133.pdf>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Трохименко, Г. До перемоги – шляхом добра [Електронний ресурс] : [діяльність Харків. обл. б-ки для дітей] / Галина Трохименко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 32–34. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Content/pdf/133.pdf>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Туровська, Л. Трансформація діяльності наукової бібліотеки в умовах воєнного стану : (на прикладі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського) / Леся Туровська // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 1. – С. 31–37. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/275140>.

Хоружа, З. І світло знань і допомога – в ім'я Перемоги : [діяльн. Нац. наук. мед. б-ки України під час війни в Україні] / Зінаїда Хоружа // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 12–14.

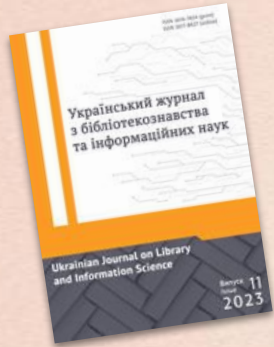
Цикіна, А. В. Бібліотека: виклики часу та віра у перемогу [Електронний ресурс] : [із досвіду роботи б-ки Держ. навч. закл. «Вище професійне училище моди і стилю» м. Запоріжжя] / Цикіна Алла Василівна // Позашкілля Запоріжжя : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 17. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1JbFYwJjLTM72-v6pOVr3sAfdA448mOyx/view>, вільний (дата звернення: 9.08.2023). – Назва з екрана.

Позашкілля Запоріжжя

Цифровізація бібліотек

Анісімова, О. Роль електронних бібліотек у збереженні і доступності культурної спадщини / Ольга Анісімова, Юлія Ребреньок // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2023. – Вип. 11. – С. 50–61. – Бібліогр.: с. 57–61. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/282662>.

Бондар, І. В. Інтеграція електронних ресурсів у бібліотечному середовищі закладу вищої освіти: переваги та виклики / Бондар Ігор Віталійович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 102–108. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <https://journals.urau.ua/bdi/article/view/284673>.

У дослідженні розглянуто основні напрями розвитку електронних ресурсів, такі як доступ до цифрових бібліотек, онлайн-каталогів і баз даних, забезпечення якісної інформаційної підтримки науково-дослідної та навчальної діяльності здобувачів освіти та викладачів, а також удосконалення системи цифрового обслуговування користувачів.

Борисов, О. О. Компаративний аналіз підходів до інтеграції інтернету речей у сучасній бібліотечно-інформаційній діяльності / О. О. Борисов // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2023. – Вип. 63. – С. 131–139. – Бібліогр.: с. 138–139. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/283238>.

Надано базові визначення, принципи та концепцію технології Інтернету речей. Проаналізовано приклади чинних підходів до інтеграції сучасних технологій та засобів Інтернету речей у бібліотечно-інформаційне середовище країн світу.

Горбань, Ю. І. Оптимізація вебсайту бібліотеки закладу вищої освіти для покращення доступу до інформаційних ресурсів / Горбань Юрій Іванович, Гайсинюк Наталія Анатоліївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 83–90. – Бібліогр.: 17 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284669>.

Горбань, Ю. Цифровий медіапростір сучасної бібліотеки закладу вищої освіти: трансформація ролі та функцій [Електронний ресурс] / Юрій Горбань, Наталія Гайсинюк // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері. – Електрон. дані. – 2023. – Т. 6, № 1. – С. 32–42. – Бібліогр.: с. 39–41. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/283937>, вільний (дата звернення: 13.07.2023). – Назва з екрана.

Мета статті – дослідити трансформацію ролі та функцій сучасних університетських бібліотек; вивчити вплив інтеграції цифрових медіа на традиційну роль бібліотек у закладах вищої освіти; запропонувати всебічне розуміння нових вимог, які до них висуваються.

Горбач, Н. Принципи та переваги запровадження інституційного репозитарію в бібліотеках закладів вищої освіти (на прикладі КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради) [Електронний ресурс] / Надія Горбач, Наталія Ляшук // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері. – Електрон. дані. – 2023. – Т. 6, № 1. – С. 195–204. – Бібліогр.: с. 201–202. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/283989>, вільний (дата звернення: 13.07.2023). – Назва з екрана.

Добровольська, В. В. Інноваційна діяльність бібліотек в умовах цифрового суспільства / Добровольська Вікторія Василівна, Чередник Людмила Анатоліївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 1. – С. 5–11. – Бібліогр.: 21 назва. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/276758>.

Злигостєв, С. Особливості цифровізації та видавничої діяльності у роботі провідних бібліотек України / Сергій Злигостєв // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 293–311. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_22.

За допомогою розробленої автором системи критеріїв проаналізовано окремі аспекти процесу цифровізації в діяльності провідних університетських бібліотек України: Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Критеріями, зокрема, передбачено оцінку функціоналу сайту (візуальне оформлення, зручність у користуванні); налагодженості комунікації з користувачами, активності у соціальних мережах; інформативності сторінок у соціальних мережах; наявності електронних ресурсів та видань; заходів щодо захисту авторського права та дотримання ліцензійних вимог.

Івашкевич, О. В. Штучний інтелект в акустиці функціонування книгозбірень України / Івашкевич Ольга Валеріївна // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.* – 2023. – № 2. – С. 97–101. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284672>.

Мета роботи – окреслити здобутки, перспективи трансформації та визначити перепони на шляху впровадження систем, елементів штучного інтелекту й алгоритм їх подолання у вітчизняних бібліотечно-інформаційних установах.

Калюжна, Н. Упровадження принципів відкритого доступу в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Наталія Калюжна // *Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері.* – Електрон. дані. – 2023. – Т. 6, № 1. – С. 149–159. – Бібліогр.: с. 155–158. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/283984>, вільний (дата звернення: 13.07.2023). – Назва з екрана.

У статті проведено аналіз результатів досліджень, присвячених питанню вивчення відкритого доступу в Україні з метою оцінки поточного стану теми та визначення аспектів, які потребують глибшого вивчення для розробки дієвого механізму впровадження принципів відкритого доступу на практиці.

Каракоз, О. Технології віртуальної реальності у сучасному бібліотечному середовищі: використання в умовах медіатизації суспільства [Електронний ресурс] / Олена Каракоз // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері. – Електрон. дані. – 2023. – Т. 6, № 1. – С. 121–129. – Бібліогр.: с. 127–129. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/283974>, вільний (дата звернення: 13.07.2023). – Назва з екрана.

Досліджено впровадження та вплив технологій віртуальної реальності (VR) в сучасному бібліотечному середовищі; розкрито шляхи адаптації бібліотек до динамічного цифрового середовища та переваги VR-технологій, які можна запропонувати бібліотекам і користувачам.

Карпенко, О. О. Інституційні репозитарії закладів вищої освіти України з підготовки фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи як складова якості наукової комунікації в сучасному освітньому просторі / Карпенко Олена Олексіївна, Кобижча Наталія Іванівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 76–82. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284665>.

Клименко, О. Національна електронна бібліотека України: нормативно-правове забезпечення / Оксана Клименко, Олена Сокур // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 5. – С. 10–15. – Бібліогр.: 19 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/282680>.

Статтю присвячено аналізу чинної нормативно-правової бази України щодо розбудови Національної електронної бібліотеки України. Розглянуто питання визначення адміністратора Національної електронної бібліотеки України та підготовки проекту Закону України «Про Національну електронну бібліотеку України».

Куліш, Ю. Особливості цифрового середовища університетських бібліотек на сучасному етапі / Юлія Куліш // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2023. – Вип. 11. – С. 10–20. – Бібліогр.: с. 15–19. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/282651>.

У статті проаналізовано структурні особливості цифрового середовища університетських бібліотек, яке складається зі «старих» (часів інтернет-революції) та «нових» (ініційованих 4IR) компонентів. Наголошено, що його трансформація і технологічна еволюція у XXI столітті пов'язані з переходом від перших до других. До «старих» цифрових компонентів належать OPAC, CD-ROM і флеш-накопичувачі, а до «нових» – AI, Cloud Computing, блокчейн, робототехніка, Big Data.

Москаленко, О. О. Передумови та методологічні засади створення електронної бібліотеки в Державній науково-технічній бібліотеці України / Москаленко Олександра Олександрівна, Шмаглій Олена Борисівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 5–10. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <https://journals.urau.ua/bdi/article/view/284647>.

Ржеуський, А. В. Інформаційно-технологічні платформи наукових бібліотек закладів вищої освіти України / Антоній Ржеуський, Наталія Кунанець // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 6. – С. 42–48. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/286141>.

Досліджено аспекти створення та надання доступу до електронних бібліотек, електронних колекцій та інституційних репозитаріїв книгозбірнями вітчизняних закладів вищої освіти України в умовах пандемії та воєнного стану.

Сенченко, Н. Актуальні питання формування цифрових колекцій електронних бібліотек / Наталія Сенченко // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 1. – С. 15–25. – Бібліогр.: 20 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/274647>.

У статті висвітлено важливі аспекти формування цифрових колекцій електронних бібліотек. Визначено місце та роль цих ресурсів в умовах широкого впровадження ІКТ, а також проблеми, що супроводжують їх формування. цьому контексті розглянуто особливості проєкту «Пам'ять України», який стане єдиним національним електронним гіпертекстовим ресурсом. Наведено приклади цифрових колекцій, створених Бібліотекою Конгресу в межах реалізації програми «Пам'ять Америки». Визначено основні цифрові колекції, що будуть сформовані у процесі створення електронної бібліотеки в межах реалізації проєкту «Документальна пам'ять Києво-Печерської лаври».

Симоненко, Т. Міжнародні бібліографічні бази цитувань у системі науково-інформаційної діяльності / Тетяна Симоненко, Лариса Матвійчук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 277–292. – Бібліогр.: 35 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_21.

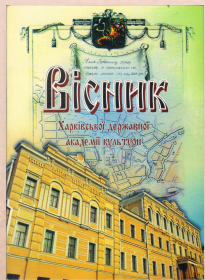
Публікацію присвячено визначенню ролі міжнародних бібліографічних баз цитувань у системі науково-інформаційної діяльності. Розглянуто цифрові сервіси для супроводу наукової діяльності конкурентних баз даних Scopus і Web of Science. Звернено увагу на нові інструменти для відстеження впливу академічних публікацій як альтернативу комерційним показникам.

Солоїденко, Г. Електронні путівники – важливий інформаційний ресурс наукової бібліотеки / Галина Солоїденко // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 1. – С. 25–31. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/275134>.

Порушено проблему навігації користувачів у сучасних інформаційних ресурсах. Схарактеризовано структуру путівників, визначено їхні типові ознаки, переваги й недоліки. Наголошено на важливому значенні електронних путівників ресурсами інтернету як засобі багатоаспектного пошуку інформації. Проведено аналіз електронних путівників, наявних на сайтах бібліотек і наукових установ.

Тюркеджи, Н. С. Цифрова доступність українських бібліотек: аналіз вебсайтів / Н. С. Тюркеджи // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2023. – Вип. 63. – С. 105–112. – Бібліогр.: с. 112. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/283232>.

У результаті проведеного аналізу вебсайтів українських бібліотек на відповідність рекомендаціям WCAG 2.0 складено оцінку їхньої цифрової доступності.

Чумак, Є. Електронні бібліотеки як вагомий складник національного інформаційного простору України / Євген Чумак // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 5. – С. 16–23. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/282684>.

Статтю присвячено аналізу електронних бібліотек, репрезентованих на сайтах провідних публічних книгозбірень України. Обґрунтовано важливість активізації роботи з формування електронних бібліотек і впровадження єдиних вимог до цього важливого аспекту діяльності.

Шмаглій, О. Становлення концептуальної моделі електронної бібліотеки ДНТБ України / Олена Шмаглій // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2023. – Вип. 11. – С. 34–47. – Бібліогр.: с. 44–46. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/282654>.

Ярошенко, Т. Штучний інтелект в бібліотеках: бути чи не бути? / Тетяна Ярошенко // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 39–41. – Рец. на кн.: The Rise of AI: Implications and Applications of Artificial Intelligence in Academic Libraries [Зростання ШІ: наслідки та застосування штучного інтелекту в академічних бібліотеках] / ed. by Sandy Hervieux, Amanda Wheatley. – Chicago: ACRL/ALA, 2022. – 219 р.

Бібліотечно-інформаційні ресурси

Вергунов, В. Депозитарне зберігання книг в реаліях бібліотечної системи України / Віктор Вергунов // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 35–38.

У статті зосереджено увагу на функціонуванні бібліотек-депозитаріїв в умовах сьогодення. Висвітлено досвід Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук, яка є бібліотекою-депозитарієм від 1975 р.

Горовий, В. Електронні інформаційні ресурси в суспільних трансформаціях / Валерій Горовий // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 9–17. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_3.

Іванова, М. Бази даних Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Майя Іванова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 266–276. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_20.

Кропочева, Н. М. Особливості змісту та технологій висвітлення інформаційних ресурсів мережі освітянських бібліотек в умовах воєнного стану / Наталія Кропочева // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 2. – С. 19–27. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/276407>.

Te same // Бібл. Меркурій. – 2023. – Вип. 1. – С. 132–144. – Бібліогр.: 19 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/280029>.

Розглянуто діяльність бібліотек закладів вищої педагогічної освіти – учасниць мережі освітянських бібліотек МОН і НАПН України в контексті створення, поширення та популяризації інформаційних ресурсів найбільш значущого соціального спрямування в умовах воєнного стану.

Мельник, М. Історико-книгознавчі дослідження фонду бібліотеки з метою створення книжкових колекцій / Майя Мельник // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 18–21.

У статті висвітлено значення провенієнцій та їх різновидів як важливого джерела в дослідженні фонду рідкісних і цінних видань. Охарактеризовано шляхи формування та організації колекцій в науковій бібліотеці Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Онищук, М. Система зберігання обов'язкового примірника у провідних країнах світу / Михайло Онищук // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 3. – С. 12–18. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/278611>.

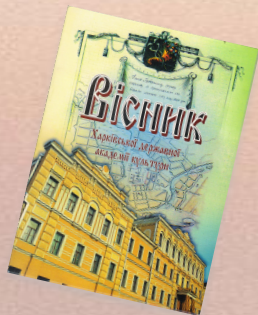
У статті проаналізовано й узагальнено деякі особливості системи зберігання обов'язкового примірника в зарубіжних країнах. Проведено порівняльний аналіз системи зберігання обов'язкового примірника друкованих та електронних документів (видань) в окремих країнах світу та в Україні.

Прокопенко, Л. Формування краєзнавчих електронних ресурсів як пріоритетний напрям діяльності публічних бібліотек України / Людмила Прокопенко // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2023. – Вип. 11. – С. 82–95. – Бібліогр.: с. 90–94. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/282666>.

Ржеуський, А. В. Бенчмаркінг електронних інформаційних ресурсів бібліотек закладів вищої освіти України / А. В. Ржеуський, Н. Е. Кунанець // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2023. – Вип. 63. – С. 140–150. – Бібліогр.: с. 149–150. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/283239>.

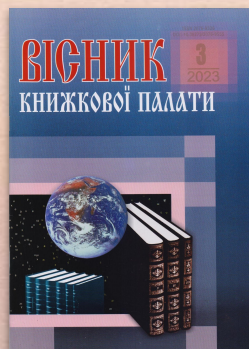
Проведено порівняльний аналіз електронних інформаційних ресурсів, які надають під час карантинних обмежень та воєнного стану бібліотеки закладів вищої освіти України, що визначені лідерами за результатами попередніх етапів дослідження. Розвідка дозволила визначити бібліотеку Сумського державного університету як книгозбірню-лідера, яка надає доступ користувачам до найбільшої множини електронних інформаційних ресурсів.

Ржеуський, А. В. Електронні інформаційні ресурси бібліотек галузевих закладів вищої освіти України під час карантинних обмежень та воєнного стану / Антоній Ржеуський, Наталія Кунанець // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2023. – Вип. 11. – С. 96–110. – Бібліогр.: с. 106–109. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/282667>.

Досліджено вебсайти 8-ми бібліотек галузевих закладів вищої освіти України. Проведено порівняльний аналіз електронних інформаційних ресурсів бібліотек під час карантинних обмежень та воєнного стану. Дослідження дозволило визначити лідера серед бібліотек галузевих закладів вищої освіти України із забезпечення користувачів інформаційними ресурсами під час карантину та воєнного стану. Ним виявилася бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка.

Ржеуський, А. Електронні інформаційні ресурси бібліотек класичних університетів України / Антоній Ржеуський, Наталія Кунанець // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 3. – С. 35–42. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/278941>.

Проведено дослідження вебсайтів наукових бібліотек класичних університетів України з метою визначення інформаційних ресурсів, що їх використовують в обслуговуванні читачів в умовах карантину та воєнного стану. Здійснено порівняльний аналіз інформаційних ресурсів бібліотек закладів освіти, за результатами якого визначено лідера з надання доступу до найширшого спектра інформаційних ресурсів. Ним виявилася бібліотека Сумського державного університету.

Сенченко, М. І. Проекти збереження культурної спадщини в Нідерландах / Микола Сенченко // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 1. – С. 4–11. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/274624>.

У статті розглянуто проекти Королівської бібліотеки Нідерландів, присвячені збереженню культурної спадщини.

Терентьєв, С. О. Основні напрями розвитку електронних ресурсів публічних бібліотек / Терентьєв Сергій Олександрович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 1. – С. 30–34. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/276761>.

Туровська Л. Бази даних як складова сучасного бібліотечно-інформаційного комплексу / Леся Туровська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 28–29.

У статті визначено провідну роль баз даних в дистанційному бібліотечно-інформаційному обслуговуванні, обґрунтовано актуальність їх формування та розвитку, узагальнено деякі проблеми оптимізації програмного забезпечення з урахуванням досвіду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Яворська, Т. М. Документні ресурси бібліотек України: проблема дерусифікації / Яворська Тетяна Михайлівна, Ребреньок Андрій Леонідович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 63–68. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284662>.

Каталогізування документів

Галицька, С. Відповідність між системами класифікацій в інформаційно-пошукових системах бібліотек / Світлана Галицька // Бібл. вісн. – 2023. – № 1. – С. 43–55. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2023_1_6.

Мета статті – обґрунтувати доцільність застосування різних предметизаційних і класифікаційних систем під час наукового опрацювання документів та зазначення в уніфікованих бібліографічних записах документів незалежних класифікаторів, а також з'ясувати значення різних інформаційно-пошукових мов та відповідності між ними для забезпечення тематичного пошуку в електронному каталозі сучасної бібліотеки.

Галицька, С. Зв'язок бібліотечних класифікацій з електронним каталогом на сайтах національних бібліотек / Світлана Галицька // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 4. – С. 28–35. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/280916>.

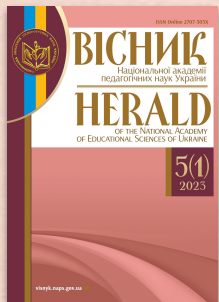
У статті висвітлено досвід національних бібліотек із використання власних і міжнародних бібліотечних класифікацій як важливих складників лінгвістичного забезпечення інформаційно-пошукових систем. Зазначено, що сайти бібліотек надають можливість ознайомитися зі структурою застосованих класифікаційних систем, які є вагомими елементами комплексних інформаційно-пошукових сервісів.

Збанацька, О. Предметизування документів з використанням інформаційно-пошукового тезауруса у форматі UNIMARC : поле 601 «Найменування організації як предмет» (тимчасові організації) / Оксана Збанацька, Олександр Кириленко, Олег Сербін // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 28–30. – Бібліогр.: 5 назв.

Особливості формування заголовка, що містить уніфіковану назву / матеріал підгот.: Лариса Сосова, Олександра Хасанова // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 32–33.

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Гуралюк, А. Г. Бібліографічний та аналітичний супровід діяльності Національної академії педагогічних наук України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти (2020–2022 рр.) [Електронний ресурс] : за результатами наук. доп. на засід. Президії Нац. акад. пед. наук України 16 берез. 2023 р. / Гуралюк Андрій Георгійович, Марина Львівна Росток // Вісн. Нац. акад. пед. наук України. – Електрон. дані. – 2023. – Т. 5, № 1. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/350>, вільний (дата звернення: 18.10.2023). – Назва з екрана.

Тимощук, Р. Адаптація інформаційно-бібліографічної роботи Волинської обласної бібліотеки для юнацтва під час війни / Руслана Тимощук // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 2 (86). – С. 42–47. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1Bxnv1Tj4jo-aGtoZILxli1XT6odfU6Nf/view>.

Інформаційно-бібліотечне обслуговування

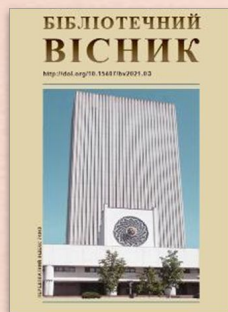
Діденко, Л. Сучасні послуги бібліотеки Полтавського університету економіки і торгівлі на підтримку неформальної освіти дорослих в університеті третього віку / Лариса Діденко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 36–38. – Бібліогр.: 14 назв.

Куліш, Ю. О. Використання відеостримінгу та відеохостингу університетськими бібліотеками США для підтримки освітньо-наукової діяльності / Куліш Юлія Олександрівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 31–38. – Бібліогр.: 26 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284654>.

Ржеуський, А. В. Бенчмаркінг дистанційних послуг бібліотек університетів України / Ржеуський Антоній Валентинович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 1. – С. 12–19. – Бібліогр.: 8 назв : рис. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/276759>.

У статті проведено порівняльний аналіз вебсайтів бібліотек, що були визначені як лідери із надання дистанційного сервісу під час карантинних обмежень та воєнного стану. Вказано множину дистанційних послуг бібліотек. Як результат, дослідження показало, що на паритетних засадах лідерами із надання дистанційного сервісу є науково-технічна бібліотека імені Г. І. Денисенка КПІ імені Ігоря Сікорського та бібліотека Сумського державного університету.

Ржеуський, А. В. Дистанційні послуги наукових бібліотек класичних університетів України в умовах карантину та воєнного стану / Антоній Ржеуський, Наталія Кунанець // Бібл. вісн. – 2023. – № 2. – С. 18–27. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2023_2_5.

Проведено порівняльний аналіз дистанційних послуг бібліотек класичних університетів України. Встановлено, що бібліотека Сумського державного університету є лідером із надання найбільшого переліку дистанційних послуг серед бібліотек класичних університетів України під час карантинних обмежень та воєнного стану.

Ржеуський, А. В. SWOT-аналіз дистанційного бібліотечно-інформаційного обслуговування бібліотек закладів вищої освіти України / Ржеуський Антоній Валентинович, Кунанець Наталія Едуардівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 11–24. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284651>.

Соціокультурна діяльність

Бондар, О. Бібліотека і правова освіта підлітків / Олександра Бондар // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 2 (86). – С. 38–41. – Доступно також:

<https://drive.google.com/file/d/1Bxnv1Tj4jo-aGtoZILxli1XT6odfU6Nf/view>.

Автор статті знайомить з основними формами роботи бібліотеки з юнацтвом у площині правової культури та наголошує на необхідності її системного впровадження в закладах освіти.

Герасимова, С. Літературна гра «буриме» в соціокультурному просторі бібліотеки / Світлана Герасимова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 22–24. – Бібліогр.: 13 назв.

Стаття присвячена практиці проведення літературної гри «буриме» в Одеській національній науковій бібліотеці та має на меті розширити інструментарій соціокультурної діяльності бібліотек та допомогти бібліотекарям підготуватися до проведення гри.

Годлюк, А. Бібліотеки як суб'єкти правової комунікації в сучасному інформаційному просторі / Альона Годлюк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 218–229. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_17.

Статтю присвячено дослідженню ролі бібліотек як суб'єкта правової комунікації в сучасному інформаційному просторі та виховання інформаційної культури користувачів. Визначено роль бібліотек у правовій комунікації, забезпеченні прав людини на інформацію та підтримки правової держави.

Дімова, І. Сучасні форми масової роботи дитячої бібліотеки з використанням інформаційно-комунікаційних технологій [Електронний ресурс] / Ірина Дімова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 35–37. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134#page/35/mode/1uphttps://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134 - page/31/mode/1uphttps://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134 - page/26/mode/1up>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Лозицька, А. І. Особливості застосування квест-технологій у роботі бібліотекаря під час правового режиму воєнного стану [Електронний ресурс] / Лозицька Алла Іванівна // Позашкілля Запоріжжя : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 17. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1_94ZtWbwlmQzb_xAVHlhTkT82ksdmC34/view, вільний (дата звернення: 9.08.2023). – Назва з екрана.

Петренко, О. Краєзнавство в бібліотеках для дітей як чинник формування української ідентичності [Електронний ресурс] / Ольга Петренко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 17–19. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Content/pdf/133.pdf>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Про проведене у 2022 році Національною бібліотекою України для дітей Всеукраїнське дослідження «Сучасний стан краєзнавчої діяльності бібліотек України для дітей». Співорганізаторами дослідження виступили 18 обласних бібліотек для дітей.

Рудая, П. Бібліотека – територія креативу, розвитку творчості та дозвілля для дітей [Електронний ресурс] : [зимовий табір у Чернів. обл. б-ці для дітей] / Прохіра Рудая // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 20–22. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134#page/20/mode/1up>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Сі Сінвень. Напрями соціокультурної модернізації публічних бібліотек Китаю / Сі Сінвень // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 2. – С. 49–52 ; № 3. – С. 48–52. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/276548>, <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/278958>.

Метою дослідження є визначення шляхів модернізації діяльності публічних бібліотек Китаю на етапі цифрових трансформацій і побудови суспільства знань. Інформаційною базою дослідження слугували показники діяльності публічних бібліотек трьох провінцій: Шаньдун (м. Цзінань), Гуандун і Хайнань.

Федяй, С. Національно-патріотичне виховання молоді як один із пріоритетних напрямів соціально-культурної та виховної діяльності бібліотеки у реаліях війни : [досвід роботи Наук. б-ки Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова] / Світлана Федяй // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 10–11.

Ярмолюк, А. Бібліотека та туризм: грані співпраці : [досвід Хмельниц. обл. універс. наук. б-ки] / Анжела Ярмолюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 32–34. – Бібліогр.: 13 назв.

Волонтерська діяльність

Білик, О. Особливості волонтерської діяльності в бібліотеках: міжнародний досвід та локальні вітчизняні практики / Олена Білик // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 16–20.

Килимистий, С. Бібліотека як осередок волонтерського руху / Сергій Килимистий // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 2 (86). – С. 29–37. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1Bxnv1Tj4jo-aGtoZILxli1XT6odfU6Nf/view>.

Клюй, Т. Волонтерська діяльність Чернігівської обласної бібліотеки для дітей / Тамара Клюй, Лариса Казакова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 15–17.

У статті розглянуто багаторічну волонтерську діяльність Чернігівської обласної бібліотеки для дітей, співпрацю з благодійними організаціями Чернігова, громадою міста, починаючи з 2014 року.

Палівода, Т. Досвід волонтерської діяльності Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки / Тетяна Палівода // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 20–21.

Тарчевська, В. Музей-майстерня «Бібліотечний спротив» у Хмельницькій бібліотеці для юнацтва / Віра Тарчевська // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 1 (85). – С. 62–64. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1T46IisAbKffJdIyLcS4bM3AcBLq-TaGB/view>.

Від 2014 р. Хмельницька обласна бібліотека для юнацтва активно включилась у волонтерський рух і підтримує Збройні сили України, а тепер і вимушених переселенців. Низка проєктів бібліотеки спрямована на патріотичне виховання молоді. Мета відкриття музею-майстерні «Бібліотечний спротив» – ознайомити з реалізованими проєктами колег і мешканців міста та надихнути їх наслідувати приклад волонтерства.

Формування читацької, інформаційної та медіакомпетентності

Гавеля, О. Культурні практики бібліотерапії та приклади створення сценаріїв атр-терапевтичних казок / Оксана Гавеля // *Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]*. – Київ, 2023. – № 2 (86). – С. 48–56. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1Bxnv1Tj4jo-aGtoZILxli1XT6odfU6Nf/view>.

Гринівська, Н. Всеукраїнський тиждень дитячого читання – 2023 у буковинчиків [Електронний ресурс] / Надія Гринівська // *Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]*. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 38–40. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134#page/38/mode/1uphttps://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134 - page/31/mode/1uphttps://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134 - page/26/mode/1up>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Дем'янюк, О. Електронні ресурси як технологічна інфраструктура читання в бібліотеках [Електронний ресурс] / Олександр Дем'янюк, Надія Конон // *Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері*. – Електрон. дані. – 2023. – Т. 6, № 1. – С. 139–148. – Бібліогр.: с. 145–147. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/283981>, вільний (дата звернення: 13.07.2023). – Назва з екрана.

У статті розглянуто та проаналізовано спектр упровадження нових бібліотечних послуг у дитячих бібліотеках України, зокрема Волині. Визначено креативні форми діяльності з використанням інформаційних технологій, які активізують читання. Розкрито поняття «ярмарок послуг», «електронне врядування», «корпоративний проєкт».

Клочек, Г. Деякі думки про причини того, що більше половини сучасних українців не прочитують за рік жодної книжки [Електронний ресурс] / Григорій Клочек // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 6–8. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Content/pdf/133.pdf>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Маркова, В. Генеалогічний підхід до вивчення феномену читання / Вікторія Маркова, Олександр Суховій // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 1. – С. 11–15. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/274628>.

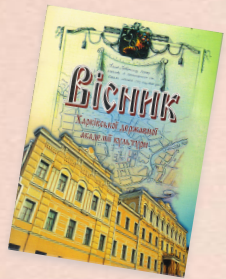

Петренко, О. Медіаграмотність бібліотекаря як запорука формування та розвитку медіаграмотності користувачів: професійні реалії сьогодення [Електронний ресурс] / Ольга Петренко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 14–17. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134#page/14/mode/1up>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Представлено результати моніторингового дослідження «Індекс медійної та інформаційної грамотності бібліотекарів обласних бібліотек для дітей», проведеного у 2022 році фахівцями Національної бібліотеки України для дітей.

Приста́й, Г. І. Попит на новочасну українську книгу у фондах публічних бібліотек: результати соціологічного дослідження / Г. І. Пристай // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2023. – Вип. 63. – С. 113–130. – Бібліогр.: с. 127–130. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/283235>.

На основі аналізу результатів соціологічних досліджень відділу абонементу Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Івана Франка визначено резерви підвищення якості комплектування бібліотечного фонду та ефективності промоції читання.

Трухан, О. Нові бібліотечні проєкти для промоції читання: додаємо креативу в роботу дитячих бібліотек [Електронний ресурс] : [із досвіду роботи Чернігів. обл. б-ки для дітей] / Оксана Трухан // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 31–34. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134#page/31/mode/1up>[https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134 - page/26/mode/1up](https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134-page/26/mode/1up), вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Філіна, Т. В. Креативний менеджмент у системі популяризації читання / Філіна Тетяна Вікторівна, Костельна Яна Віталіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 91–96. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284670>.

Шевченко, О. Книго- і арттерапія – невід’ємні складові сучасної бібліотеки / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 30–32.

У статті представлено досвід роботи Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов’янських Кирила і Мефодія по реалізації проєкту «Книжка замість ліків», який сприяв подоланню життєвих труднощів читачами бібліотеки.

Шевченко, О. «Письменники, короновані словом» / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 29–31.

У статті висвітлено досвід проведення регіональної кампанії «Читаємо разом» Дніпропетровською обласною універсальною науковою бібліотекою імені Первоучителів слов’янських Кирила і Мефодія та бібліотеками області.

Яворська, Т. Соціальні мережі бібліотек як ефективний інструмент промоції книг і читання / Тетяна Яворська // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 4. – С. 21–27. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/280595>.

Проектна діяльність

Амельченко, Ю. Музей української книги в бібліотеці: вимоги часу / Юліана Амельченко // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 15–16.

У статті мова йде про проекти й дослідження, які проводить Музей української книги Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки імені М. С. Грушевського.

Голуб, І. «Україніка»: національна спадщина 24/7 / Ірина Голуб // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 25–27.

Стаття висвітлює досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія щодо створення та реалізації інформаційного проекту «Україніка» на сайті бібліотеки з метою національно-патріотичного виховання у контексті сучасних викликів.

Килимистий, С. До проекту «Ротна бібліотечка» / Сергій Килимистий // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 1 (85). – С. 49–53. – Доступно також:

<https://drive.google.com/file/d/1T46IisAbKffJdIyLcS4bM3AcBLq-TaGB/view>.

Фахівці Державної бібліотеки України для юнацтва пропонують бібліотечній спільноті України долучитися до проекту «Ротна (взводна) бібліотечка» – створення бібліотечки для військових, які перебувають на передовій, та дають рекомендації щодо її формування.

Костенко, Л. День науки в бібліотеці / Леся Костенко // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 2 (86). – С. 65–69. – Доступно також:

<https://drive.google.com/file/d/1Bxnv1Tj4jo-aGtoZILxli1XT6odfU6Nf/view>.

Авторка статті висвітлює організацію та проведення Полтавською обласною бібліотекою для юнацтва імені Олеса Гончара «Дня науки в бібліотеці», який відбувся в межах реалізації програми #ZMINA_2_0 «Субгранти для культурних проєктів» фонду «ІЗОЛЯЦІЯ» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Лупан, А. Обласний конкурс краєзнавчих мініпроєктів «Краєзнавча бібліотечна пропозиція – громаді» / Алла Лупан // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 43–44.

У статті представлено результати конкурсу, який було проведено з метою вивчення найперспективніших напрямів краєзнавчої діяльності бібліотек територіальних громад Чернівецької обл., виявлення оригінальних ідей і послуг в організації бібліотечно-краєзнавчого та туристичного обслуговування, стимулювання творчої активності й професійної майстерності бібліотекарів.

Те саме // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 24–26.

Онофрійчук, Н. Бібліосторітелінг: слухаємо і підтримуємо дитину [Електронний ресурс] / Наталія Онофрійчук // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 23–25. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Content/pdf/133.pdf>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Про проєкт «Надзвичайні історії маленьких українців» під гаслом «Бібліотека для Перемоги», який отримав 1-ше місце в конкурсі мінігрантів бібліотечних ініціатив – 2022 від Рівненського обласного відділення Української бібліотечної асоціації. Мета проєкту – психоемоційна підтримка дітей в умовах воєнного стану через проведення бібліосторітелінгових занять.

Проектна діяльність для підтримки внутрішньо переміщених осіб [Електронний ресурс] // Бібліотека : бюл. Укр. бібл. асоц. / Укр. бібл. асоц. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 2–3. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/documents/5095/UBA_bulleten1\(2023\).pdf](https://ula.org.ua/images/documents/5095/UBA_bulleten1(2023).pdf), вільний (дата звернення: 11.08.23). – Назва з екрана.

Про проєкт «Бібліотекарі України та Німеччини – разом до Перемоги», презентований 21 лютого 2023 р. Тернопільським обласним відділенням Української бібліотечної асоціації.

Слотюк, Г. Проєкт «Голоси живої історії»: формуємо електронну карту пам'яті України / Галина Слотюк // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 25–27. – Бібліогр.: 7 назв.

Автор репрезентує досвід усної історичних досліджень Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Валентина Отамановського в рамках реалізації проєкту «Голоси живої історії», спрямованого на збирання, систематизування, зберігання й надання доступу до свідчень і наративів учасників / свідків історичних подій та повсякдення.

Шматько, О. Проєкт «ГОВЕРЛА» для місцевих громад Львівщини / Олена Шматько // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 39–42.

У статті надано інформацію щодо реалізації бібліотеками проєкту «ГОВЕРЛА» для внутрішньо переміщених осіб Львівської області за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Реклама, паблік рілейшнз

Іконєн, Т. На радіохвилі з бібліотекою [Електронний ресурс] / Тетяна Іконєн // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 23–26. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/134#page/22/mode/1up>, вільний (дата звернення: 27.07.23). –

Назва з екрана.

Про щотижневу радіорубрику «З вами бібліотека!», що транслюється телерадіоорганізацією СОК-ФМ. Рубрику запроваджено в практичну діяльність центральною та дитячою бібліотеками ЦБС Сокирянської міської ради Чернівецької обл.

Недошитко, І. Соціальні мережі як рекламний ресурс сучасної бібліотеки / Ірина Недошитко, Леся Біловус, Теофілія Вількова // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 1. – С. 37–42. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/275141>.

У статті здійснено аналіз використання в бібліотечній сфері блогів і соціальних мереж.

Харчук, Л. Культурна трансформація від міських бібліотек. ЛІТтера (м. Житомир) / Лариса Харчук // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 17–20.

У статті мова йде про створення бренду міських публічних бібліотек Житомира й їх проектну діяльність.

Наукова, науково-методична діяльність

Варенко, В. М. Електронні комунікації в інформаційно-аналітичній діяльності / Варенко Володимир Михайлович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 1. – С. 53–58. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://journals.urau.ua/bdi/article/view/276765>.

Діденко, Л. Участь бібліотеки закладу вищої освіти в акредитації освітніх програм / Лариса Діденко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 39–40.

У статті зроблено спробу підсумувати досвід участі бібліотеки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» в акредитації освітніх програм за новими критеріями якості вищої освіти.

Іваненко, С. Участь науково-технічної бібліотеки Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона в наукометричних дослідженнях / Світлана Іваненко // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 4. – С. 35–39. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/280918>.

Каращук, О. Інформаційно-аналітична діяльність в умовах російської агресії / Оксана Каращук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 230–243. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_18.

Куліш, Ю. Співпраця бібліотечних фахівців і освітян як напрям роботи університетської бібліотеки (на прикладі створення та наповнення наукометричного профіля вченого) [Електронний ресурс] / Юлія Куліш // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері. – Електрон. дані. – 2023. – Т. 6, № 1. – С. 160–171. – Бібліогр.: с. 167–170. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/283985>, вільний (дата звернення: 13.07.2023). – Назва з екрана.

Луговцев, Ю. Інформаційні потреби віддалених користувачів бібліотек півдня України : [за результатами регіонал. дослідж. 2021–2022 рр.] / Юрій Луговцев // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 15–17.

Тишкевич, К. Інформаційно-координаційна модель діяльності Державної бібліотеки України для юнацтва : [про наук.-метод. роботу б-ки] / Катерина Тишкевич // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 26–29.

Видавнича діяльність бібліотек. Бібліотекознавча періодика

Дубас, Т. Науково-видавнича діяльність національних бібліотек Польщі / Тетяна Дубас // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 192–205. – Бібліогр.: 22 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_15.

Проаналізовано особливості науково-видавничої діяльності Національної бібліотеки Польщі, Національної бібліотеки імені Осолінських, Бібліотеки Ягеллонського університету в сучасний період історії.

Клименко, О. З. Концептуальні засади започаткування бібліотекознавчої періодики в Україні / Клименко Оксана Зиновіївна, Сокур Олена Леонідівна // Бібл. Меркурій. – 2023. – Вип. 1. – С. 111–131. – Бібліогр.: 41 назва. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/280028/277417>.

Співробітництво бібліотек

Актуальні проблеми бібліотечної статистики / матеріал підгот. Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 33–34.

Висвітлено перебіг семінарів «Актуальні проблеми бібліотечної статистики», проведених у травні 2023 р. Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого в зв'язку із затвердженням Міністерством культури та інформаційної політики України нових форм звітності публічних та спеціальних бібліотек, а також інструкції щодо їх заповнення.

Грабар, Н. Професійне спілкування в науковому середовищі бібліотечної сфери / Наталя Грабар, Любов Кислюк // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 6. – С. 36–41. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/286138>.

У статті досліджено специфіку бібліотечного професійного спілкування в науковому середовищі в умовах кризових явищ, що спричинили суттєві зміни в науковій комунікації взагалі та бібліотечній галузі зокрема.

Дмитренко, Т. Мережеві зв'язки бібліотеки Фрайбурзького університету на регіональному, національному та міжнародному рівнях / Тетяна Дмитренко // Вісн. Кн. палати. – 2023. – № 2. – С. 39–44. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/276545>.

У статті розглянуто діяльність бібліотеки Фрайбурзького університету, яка є членом Консорціуму Баден-Вюртембергу – об'єднання, що опікується процесами мережевої співпраці у сфері електронних закупівель. Проаналізовано засади, на яких відбувається співпраця в межах роботи Консорціуму.

Медведь, М. Славетні постаті діячів бібліотечної, книжкової та видавничої справи України та зарубіжжя / Марія Медведь // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 51–54.

У статті аналізується основна тематика доповідей Всеукраїнської наукової конференції «Інформаційне, інтелектуальне та духовне життя суспільства крізь призму біографічних досліджень діячів бібліотечної, книжкової та видавничої справи» (Ужгород, 15–16 листопада 2022 року).

Сербін, О. Паростки бібліотечних намірів в озимості реальних сподівань : [про розширення міжнар. діяльності НБУ ім. Ярослава Мудрого] / Олег Сербін // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 4–6.

Спіріна, С. Прояви солідарності з Україною світових бібліотек / Світлана Спіріна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2023. – Вип. 67. – С. 162–173. – Бібліогр.: 23 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2023_67_13.

Проаналізовано заходи зарубіжних бібліотек різної спрямованості на підтримку України в умовах російської агресії: від засудження військових дій на території України до надання матеріальної допомоги та інформаційної підтримки українським біженцям.

VI Міжнародний форум молодих бібліотекарів / матеріал підгот. Валентина Горчинська // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 31–33.

Висвітлено перебіг VI Міжнародного форуму молодих бібліотекарів Української бібліотечної асоціації «Бібліотека: наш простір змін» (20 квітня 2023 р.).

Шум, Л. Міжнародне партнерство бібліотек: Ліверпуль та Одеса / Люсьєна Шум // Бібл. планета. – 2023. – № 2. – С. 34–36.

Про підписання 26 квітня 2023 р. Меморандуму про партнерство Ліверпульської центральної бібліотеки та Одеської обласної наукової універсальної бібліотеки імені М. С. Грушевського.

Щербина, І. Велике серце маленької країни: три бібліотечні подорожі Литвою [Електронний ресурс] : [співпраця Укр. бібл. асоц. з Литов. бібл. асоц. у 2023 р.] / Іванна Щербина // БібліоТека : бюл. Укр. бібл. асоц. / Укр. бібл. асоц. – Електрон. дані. – 2023. – № 2. – С. 2–4. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/documents/5117/UBA_bulleten2\(2023\).pdf](https://ula.org.ua/images/documents/5117/UBA_bulleten2(2023).pdf), вільний (дата звернення: 11.08.23). – Назва з екрана.

Маркетинг. Менеджмент

Маранчак, М. Використання гейміфікованих механік для стимулювання UGC в інтернет-маркетингу бібліотек / Микола Маранчак, Надія Маранчак // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2023. – Вип. 11. – С. 21–33. – Бібліогр.: с. 29–32. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/282652>.

Метою статті є висвітлити дійові гейміфіковані механіки в інтернет-маркетингу інформаційно-бібліотечної галузі для стимулювання створення новітніх форм користувацького контенту, або User Generated Content (UGC), що може покращити позиції та органічне охоплення офіційного облікового запису бібліотеки у Web 2.0.

Маранчак, Н. Використання штучного інтелекту в цифровому маркетингу бібліотечної галузі України: зарубіжний досвід і перспективи [Електронний ресурс] / Надія Маранчак // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері. – Електрон. дані. – 2023. – Т. 6, № 1. – С. 172–184. – Бібліогр.: с. 179–183. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/283986>, вільний (дата звернення: 13.07.2023). – Назва з екрана.

Мета статті – проаналізувати зарубіжний досвід використання штучного інтелекту в цифровому маркетингу бібліотек, окреслити основні напрями, перспективи та проблеми застосування цих технологій в Україні, сформулювати рекомендації для успішного впровадження ШІ в цифровому маркетингу українських бібліотек. Окреслено п'ять основних напрямів практичного застосування штучного інтелекту в цифровому маркетингу зарубіжних бібліотек: чат-боти, рекомендаційні системи, «розумні» бібліотеки, цифрові архіви й аналіз поведінки користувачів.

Тверитникова, О. Є. Менеджмент якості архівної та бібліотечної справи: до проблеми імплементації міжнародних стандартів / Тверитникова Олена Євгенівна, Салата Галина Володимирівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 48–53. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284657>.

Мета роботи – аналітичний огляд ступеня гармонізації міжнародних і європейських нормативних документів у галузі архівної та бібліотечної справи, окреслення методологічних підходів впровадження інтегрованої системи якості управління в означених установах.

Бібліотечна професія. Бібліотечні кадри

Босюк, Л. Фаховий ріст бібліотекарів – новий формат: соціологічний зріз [Електронний ресурс] / Лариса Босюк // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2023. – № 1. – С. 15–16. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Content/pdf/133.pdf>, вільний (дата звернення: 27.07.23). – Назва з екрана.

Про результати обласного соціологічного дослідження «Фаховий ріст бібліотекарів – новий формат», здійсненого науково-методичним відділом Кіровоградської обласної бібліотеки для дітей ім. Т. Г. Шевченка.

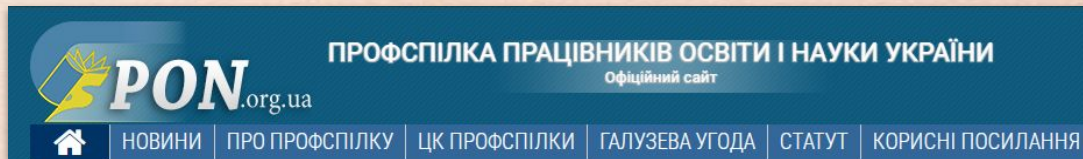
Григоревська, О. Підготовка фахівців у галузі інформації та комунікації у закладах вищої освіти Федерації Валлонія-Брюссель (Королівство Бельгія) / Олена Григоревська // Бібл. планета. – 2023. – № 1. – С. 29–31. – Бібліогр.: 7 назв.

Гуменчук, А. В. Інноваційні вектори розвитку вищої бібліотечно-інформаційної освіти Канади / А. В. Гуменчук // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2023. – Вип. 63. – С. 88–104. – Бібліогр.: с. 102–104. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/283214>.

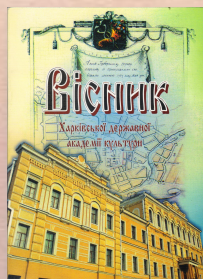
Доплата за завідування бібліотекою та роботу з бібліотечним фондом підручників [Електронний ресурс] : [консультація] / Упр. соц.-економ. захисту ЦК Профспілки працівників освіти і науки України // Профспілка працівників освіти і науки України : офіц. сайт. – Електрон. дані і програми. – Київ, 2023. – 5 квіт. – Режим доступу: <https://pon.org.ua/novyny/10244-doplata-za-zaviduvannia-bibliotekou-ta-robotu-z-bibliotechnym-fondom-pidruchnykiv.html>, вільний (дата звернення: 15.11.2023). – Назва з екрана.

Костенко, Л. Матеріальна відповідальність працівників бібліотек крізь призму законодавства / Леся Костенко // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2023. – № 1 (85). – С. 10–14. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1T46IisAbKffjIdIyLcS4bM3AcBLq-TaGB/view>.

Кушнарєнко, Н. М. Вектори розвитку ефективної співпраці освітян та працедавців у системі підготовки бібліотечних фахівців / Н.М. Кушнарєнко, А. А. Соляник // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2023. – Вип. 63. – С. 72–87. – Бібліогр.: с. 85–87. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/283206>.

На основі аналізу сучасної педагогічної думки та власного багаторічного досвіду викладання вперше розглянуто проблему розвитку ефективної співпраці ЗВО з роботодавцями. Акцентовано на трансляції академічної комунікації «студент – викладач» у майбутні професійні відносини «випускник – роботодавець».

Луговцев, Ю. Вивчення потреб працівників Одеської національної наукової бібліотеки у безперервній фаховій освіті (за результатами дослідження) / Юрій Луговцев // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 1. – С. 22–24.

Мудроха, В. О. Особливості формування цифрової компетентності здобувачів вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Мудроха Валентина Олександрівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 109–114. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284675>.

Політова, О. А. Сучасні орієнтири в процесі викладання маркетингу для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Політова Олена Аркадіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2023. – № 2. – С. 115–122. – Бібліогр.: 33 назви. – Доступно також: <https://journals.uran.ua/bdi/article/view/284677>.

Ярошенко, Т. О. Цифрове кураторство: виклики та можливості для бібліотечно-інформаційної освіти / Т. О. Ярошенко, О. О. Сербін // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2023. – Вип. 63. – С. 56–71. – Бібліогр.: с. 68–71. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/283201>.

Досліджено нові професійні кваліфікації і компетентності в галузі цифрового кураторства, відповідні виклики для бібліотечно-інформаційної освіти зокрема. Уточнено зміст поняття «цифрове кураторство», визначено історію його появи, окреслено основні компетентності бібліотечних фахівців, які можуть працювати в галузі цифрового кураторства, а також відповідні завдання бібліотечно-інформаційної освіти, у т. ч. безперервної.

Адреса бібліотеки:

Україна, 04060,
м. Київ, 60,
вул. Берлінського
Максима, 9

Тел./факс:
+380(44) 239-11-03

Вебпортал:
<http://dnpb.gov.ua/ua/>

E-mail:

dnrb@i.ua (для офіційних звернень),
metodist22@ukr.net (методичний супровід),
dovidka_dnrpb@i.ua (для довідок),
fond.dnrpb@ukr.net (послуги для віддалених користувачів)

Підготувала головний бібліотекар відділу науково-методичної, соціокультурної та міжнародної діяльності А. І. Рубан

Відповідальна: завідувач відділу науково-методичної, соціокультурної та міжнародної діяльності О. Л. Гончаренко